

HET GESPROKEN WOORD TELT

Beste mensen,

Wageningen is bijna het paradijs op aarde.

Dit was dus de conclusie van Maarten en Vincent van Rossem na hun bezoek aan de stad waar zij opgroeiden. Zittend op het bankje in het Arboretum, met het mooiste uitzicht van Nederland. En wij kunnen het natuurlijk alleen met de heren eens zijn.

Maar wat mij nou bezig houdt is de vraag: hoe zijn wij zo'n paradijselijke plek geworden? Belangrijker nog: hoe blijven we dit mooie Wageningen in de toekomst? Als we ons geheim weten, kunnen we het delen met de rest van het land.

Want Nederland kan wel wat Wageningen gebruiken.

Voordat ik u meeneem op mijn zoektocht, wil ik u namens de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders van harte welkom heten op onze nieuwjaarsreceptie. Een mooie traditie om aan het begin van het nieuwe jaar samen te komen en elkaar alle goeds, geluk, voorspoed, welzijn en gezondheid toe te wensen.

Een nieuw jaar met nieuwe kansen, mogelijkheden en perspectief. Want met alle ellende in de wereld om ons heen, is het goed om met een positief gemoed het nieuwe jaar in te gaan.

Wageningen is bijna het paradijs op aarde. Ook Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima spraken afgelopen jaar tijdens hun bezoek aan studentenvereniging SSR-W vol lof over onze stad. En als ik net als de Van Rossems op dat bankje in het Arboretum ga zitten, komt al dat moois in mijn gedachten boven.

We wonen in een van de mooiste gebieden van Nederland. De Wageningse Berg is uniek. Onze rivier blijft bijzonder, zeker met het hoge water van de afgelopen weken biedt zij adembenemende uitzichten. We hebben de Binnenveldse Hooilanden, waar Melchert Meijer zu Schlochtern een prachtige film over heeft gemaakt. Afgelopen maand trok deze film in ons eigen Heerenstraat Theater nog volle zalen.

Wageningen University & Research is wereldwijd het top-instituut met haar onderzoek naar vraagstukken als voedselzekerheid, klimaat en duurzaamheid. Dé vraagstukken van deze tijd. Het MARIN is een

wereldwijd erkend topinstituut voor maritiem onderzoek. Dit jaar heeft het hard gewerkt aan de bouw van het nieuwe Seven Oceans Simulatorcentrum. Heel bijzonder is dat dit is ontworpen door het Wageningse architectenbureau SW en is gebouwd door het Wageningse aannemersbedrijf Van Swaay.

We zijn als stad vorig jaar uitgeroepen tot meest sportieve gemeente van Nederland. En dat is echt niet omdat we noodgedwongen moesten lopen en fietsen terwijl we heel druk bezig zijn met het onderhoud van onze wegen. Nee, onze prachtige landschappen en onze stad nodigen hiertoe uit. En we bewegen omdat onze vele sportclubs heel actief zijn en Sportservice tal van activiteiten voor de jeugd organiseert.

We hebben unieke sporters in ons midden. Annemiek van Vleuten is vorig jaar niet voor niets benoemd tot onze ereburger. Ook ontving zij een uitzonderlijke Koninklijke Onderscheiding: Commandeur in de Orde van Oranje Nassau. En laten we Jan-Willem van Schip niet vergeten die we na zijn wereldkampioenschap mochten huldigen en onderscheiden met het Wagenings Erezilver.

Onze Historische Vereniging Oud Wageningen bestond in 2023 50 jaar en zij vierde dat onder meer met de publicatie van Ajuuwoh, het Wagenings Woordenboek. Een schot in de roos, bijna 2600 exemplaren van dit prachtige boekje zijn verkocht. Het dialectenfestival was een geweldig evenement.

Wageningen had dit jaar nog meer unieke evenementen. Op 5 mei bezochten tienduizenden bezoekers onze stad voor het Bevrijdingsfestival en het vrijheidsdefilé. En de lokale activiteiten zoals het Belmondo Festival, de Cultuurzomer, het Carnaval, het LEEFfestival, het Rhinegold Festival en Wageningen viert Kerst, maken de stad bijzonder.

Onze bibliotheek staat landelijk in de top 5 van meeste bezoeken per inwoner. En we vangen meer dan 1.000 vluchtelingen op in onze stad. Een van hen is Omar Ali uit Jemen, die u vanavond beneden bij binnenkomst heeft horen spelen. Applaus daarvoor!

De opvang van meer dan 1.000 vluchtelingen kan dus gewoon, zeggen we tegen al die gemeenten die niet thuis geven. Ik blijf herhalen dat als alle gemeenten zouden doen wat wij in Wageningen doen er geen opvangcrisis zou zijn. In januari komen hier in onze stad nog weer enkele tientallen Oekraïners bij, die een plekje gaan vinden boven Pets Place in de Stationsstraat. Want ook die oorlog gaat nog steeds door.

Net als het vreselijke conflict in Israël en Palestina. In onze stad der Bevrijding laat dit ons niet onberoerd. We voelen ons soms machteloos, maar doen het goede door zelf in onze stad het verschil te maken voor de mensen die hier zijn.

En ik geef een groot compliment aan onze gemeenteraad die eensgezind tot een gezamenlijke boodschap kwam: "Alleen door vreedzaam met elkaar in gesprek te gaan over wat er in de wereld om ons heen en in onze stad gebeurt, kunnen we verschillen overbruggen. Iedereen moet zich in Wageningen veilig en welkom voelen."

Allemaal zaken waar we trots op mogen zijn en die Wageningen bijna het paradijs op aarde maken. Maar wat is het geheim? Veel van die zaken lukken alleen doordat enorm veel Wageningers zich inzetten om iedere dag kleinere of grotere stappen te zetten op weg naar een nog mooiere en betere stad. Vaak ook nog eens geheel belangeloos als vrijwilligers.

Mensen die vluchtelingen helpen om zich hier thuis te voelen. Die activiteiten organiseren. Die onze stad schoon houden. Die zorgen dat de sportclubs blijven draaien. Die zorgen dat er van alles te doen is in onze Huizen van de Wijk. Het totale aantal vrijwilligers is niet exact bekend, maar het moeten er duizenden zijn. Wageningen kent namelijk meer dan 400 organisaties die met vrijwilligers werken. Zij zijn de kurk waarop onze samenleving drijft, zij verdienen onze trots en waardering, zij maken Wageningen bijna het paradijs op aarde.

In dat kader wil ik vanavond ook de hulpdiensten, onze BOA's, de brandweer, de politie en de mensen van de ambulance expliciet benoemen. Ik ben onder de indruk hoe die professionals en vrijwilligers dag in dag uit hun werk doen. Soms onder lastige omstandigheden. Ook de afgelopen feestdagen hebben zij weer dag en nacht klaargestaan om onze stad veilig te houden. Zonder die inzet waren we niet zo'n mooie en veilige stad.

Wageningen is bijna het paradijs op aarde. Gelukkig gebruikten de broers Van Rossem het woord 'bijna' in hun lofzang. Want helaas is onze stad niet voor iedereen het paradijs. Je zult maar in armoede leven en dan nog eens te maken krijgen met steeds duurdere boodschappen en stijgende energieprijzen. Goed dat er daarom in onze stad initiatieven zijn als de Voedselbank en de Speelgoedbank, maar het is triest om te bedenken dat honderden gezinnen daar helaas gebruik van moeten maken.

Je zult maar op zoek zijn naar een eigen woning en noodgedwongen bij je ouders moeten blijven wonen. Je zult maar ondernemer zijn die al jaren

vecht om het hoofd boven water te houden. Je zult maar kinderen hebben die extra zorg nodig hebben.

Ook voor deze mensen willen wij als gemeente klaar staan. We doen wat we kunnen om het leven voor hen iets beter te maken. We zetten kleinere en grotere stappen. Met belangrijke discussies over inkomenszekerheid en hoe goed werk er echt toe kan doen voor mensen. Of met laptops voor kinderen die leven in armoede. En we bouwen zoveel mogelijk betaalbare woningen. Maar dit kunnen wij niet alleen.

Daar hebben we ook de landelijke overheid voor nodig. Ook daarom kijken we gespannen naar de formatiebesprekingen in Den Haag. Onze gemeentelijke financiën zien er voor dit jaar en komend jaar goed uit. Maar als er vanuit Den Haag niets verandert, ziet het er voor 2026 heel anders uit. Met andere gemeenten trekken we samen op. Want dat geld is wel nodig. Anders is onze stad toch iets minder paradijselijk. En als snelstgroeiende gemeente van Nederland verwachten we die steun ook!

We blijven positief. 2024 wordt een jaar waarin ons mooie dingen te wachten staan. Ik noemde al het nieuwe Seven Oceans Simulatorcentrum van het MARIN, dat wordt dit jaar in gebruik genomen.

Onze stadsdichter Ellen van der Kolk, die vanavond jammer genoeg een van haar laatste officiële optredens als stadsdichter heeft, krijgt ongetwijfeld een even geweldige opvolger. Voor onze rector Arthur Mol die dit jaar helaas afscheid neemt weten we al wie de opvolger is. Professor Carolien Kroeze wordt dit jaar de nieuwe Rector Magnificus van Wageningen University & Research. Ik heb er alle vertrouwen in dat zij samen met Sjoukje Heimovaara, de voorzitter van de Raad van Bestuur, en Rens Buchwaldt de universiteit naar een zelfs nog mooiere toekomst kan loodsen.

Wellicht krijgen we ook een nieuwe Olympisch kampioen in ons midden, want wielrenner Jan-Willem van Schip is na zijn wereldtitel van vorig jaar, hiervoor zeker een kanshebber.

Het Arboretum waar de broers Van Rossem zo genoten, wordt dit jaar nog mooier want er komt een nieuwe editie van Beelden op de Berg. Het Vrijheidskwartier bij het 5 Mei Plein krijgt steeds meer vorm, dit jaar gaat het Heerenstraat Theater er al de eerste films draaien en wordt het dé plek om te spreken en leren over wat vrijheid voor ons betekent. Onder meer rond de Grote Kerk op de Markt wil de gemeente samen met de stad aan de slag gaan met het planten van bomen om de stad groener en daarmee koeler te maken. En onze bibliotheek wordt nog aantrekkelijker om te bezoeken, want er is een plan om te verbouwen en verduurzamen.

Allemaal kleinere en grotere stappen op weg naar een nog mooiere en betere stad.

En als ik het zo overdenk op het bankje in het Arboretum is dit volgens mij het geheim: iedere dag het goede doen. Van vrijwilligers bij de verenigingen, tot de winkeliers in onze mooie binnenstad, tot medewerkers bij de gemeente. Geen megalomane plannen of acties die gedoemd zijn te mislukken, maar allemaal doen wat we kunnen om het leven van mensen waar dat nodig is te ondersteunen en daarmee onze stad te verrijken.

Maar het is ook mijn advies aan u allemaal: kijk naar wat u zelf kunt doen om hieraan bij te dragen. Dat kan een kleinere of grotere stap zijn, maar draag bij naar wat u kunt. Alleen zo blijven we het Wageningen waarop we allemaal trots mogen zijn. En die trots mogen we ook best wel wat vaker uitspreken en uitdragen. Alleen zo kunnen we een voorbeeld zijn voor anderen.

Beste mensen, ik heb er met uw steun alle vertrouwen in dat Wageningen ook in 2024 bijna het paradijs op aarde blijft. Daar blijven we met al die ruim 40.000 Wageningers hard aan werken. DJ Tijmen heeft het nummer 'Paradise' van Coldplay uitgekozen om voor u toepasselijk het nieuwe jaar in te luiden. Maar voordat we de muziek gaan horen, nodig ik u uit om samen met mij het glas te heffen en te proosten op het nieuwe jaar.

DJ, muziek!